

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/13194.**

Benyújtás dátuma: **2020-10-08 11:17**

Parlex azonosító: **TDB83IJ50001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Schmuck Erzsébet (LMP)**

Törvényjavaslat címe: **A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2020. évi törvény

A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról

1. §

A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény (a továbbiakban: Klíma tv.) bevezető része helyébe a következő rendelkezés lép:

„A klímaváltozás és a mind gyakoribbá, intenzívebbé váló szélsőséges időjárási jelenségek napjaink legfontosabb kihívásai közé tartoznak. Ezek megelőzése, hatásainak csökkentése, továbbá a következményeihez való alkalmazkodás hatékony és megvalósítható beavatkozásokat igényel. Az Országgyűlés környezeti örökségünk védelme, a Földön élő társadalmak, köztük Európa, a Kárpát-medence, a magyar emberek és nemzedékek biztonságos és fenntartható életfeltételeinek, jóllétének elősegítése érdekében az alábbi törvényt alkotja:”

2. §

A Klíma tv. 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. §

Az Országgyűlés

- a) megállapítja, hogy az éghajlatváltozás, a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoriságának növekedése a világon mindenütt egyértelműen érzékelhető, az általuk okozott természeti, társadalmi és gazdasági hatások egyre több embert érintenek, ezért kihirdeti a klímavészhelyzetet, amely az éghajlatváltozás megfékezése és az alkalmazkodás elősegítése érdekében meghozott társadalmi, gazdasági és környezeti paradigmaváltást jelent,
- b) elhivatott abban, hogy megvédje természeti örökségünket és annak az életformának a természeti feltételeit, amelyet itt e hazában mi, magyarok, együtt kialakítottunk, illetve a fenntarthatóság jegyében saját érdekünkben és a nemzetközi együttműködés és felelősség jegyében a jövőben ki kell alakítanunk,
- c) megerősíti, hogy fontos a teremtett világ, a környezet védelme és az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védekezés, valamint a változó környezeti feltételekhez való alkalmazkodás,
- d) felkéri a Kormányt egy, a már ismert kihívásokra hatékony megoldást nyújtó rövid-, közép- és hosszú távú klímavédelmi és klímaalkalmazkodási intézkedési csomag minden szükséges feltételének biztosítására (átfogó klímapolitika, ennek integrációja az egyes szakpolitikákba, jogi-gazdasági- és végrehajtási intézményrendszer kialakítása, partnerség az érintett ágazatokkal, a tudomány, az érdekvédelmi és a civil társadalom szervezeteivel, megfelelő monitoring és visszacsatolás).”

3. §

A Klíma tv. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. §

A nemzeti klímapolitikának

- a) igazodnia kell a klímavédelmet szolgáló nemzetközi és európai uniós vállalásainkhoz,
- b) az egész Kárpát-medencét érintően érvényes válaszokat kell adnia,
- c) a hazai környezetet, társadalmat és gazdaságot tekintve is meg kell felelnie minden előttünk álló kihívásnak,
- d) kiemelten kell törekednie az energiafogyasztás csökkentésére (beleértve az energiatakarékosság és az energiahatékonyság javítását), a megújuló energiaforrások fenntarthatósági szempontok mellett történő bevonására,
- e) a klímaváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz való alkalmazkodásra és a szemléletformálásra kell épülnie, és
- f) a szennyező fizet elvén, valamint az arányos és reális beavatkozások logikáján kell alapulnia.”

4. §

A Klíma tv. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. §

- (1) Magyarország az üvegházhatású gázok kibocsátását legalább 65%-kal csökkenti 2030-ig az 1990. évhez képest.
- (2) Magyarország 2030-ra legalább 30%-kal csökkenti bruttó végső energiafelhasználását a 2018. évhez képest.
- (3) Magyarország a bruttó végső energiafogyasztásban legalább 35%-os megújuló energiaforrás részarányt ér el a 2030. évig.
- (4) Magyarország a 2040. évre eléri a teljes klímasemlegességet, azaz az üvegházhatású gázok még fennmaradó hazai kibocsátása, valamint elnyelése egyensúlyba kerül.”

5. §

A Klíma tv. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. §

- (1) A Kormány kidolgozza
 - a) a bruttó végsőenergia-fogyasztásban 2030-ra legalább 35%-os megújuló energiaforrás részarány eléréséhez szükséges intézkedéseket,
 - b) a lakosság és a helyi közösségek fogyasztókból aktív energiatermelőkké válásának támogatását,
 - c) a hazai vállalkozások megújuló energia és energiahatékonysági fejlesztéseinek támogatási programját,
 - d) a kapcsolódó közpolitikai szabályozások (elsősorban közlekedés-, energia- és

hulladékgazdálkodási politika, víz-, mező- és erdőgazdálkodási politika, területhasználati, terület- és településfejlesztési politika) módosítását a fenntarthatóság szempontjai alapján,

e) azokat a támogatási programokat, amelyek a klímaváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz való alkalmazkodás ösztönzését szolgálják,

f) a zöldfelületi moratórium programját, amely biztosítja, hogy zöldfelületeket csak kivételesen, közérdekre vagy nemzetbiztonsági okokra való hivatkozással lehessen beépíteni, és előírja, hogy ilyen esetekben gondoskodni kell a felhasznált zöldfelülettel azonos kiterjedésű barnamezős területek felszabadításáról, vagy más zöldfelületek ökoszisztéma szolgáltatásainak javításáról.

(2) A Kormány gondoskodik a klímavédelmet szolgáló, költségvetésből finanszírozott fejlesztések forrásának megteremtése céljából Zöld Államkötvény kibocsátásáról, valamint társadalmi szemléletformáló kampányokat folytat, különös tekintettel a gazdasági döntéshozókra.

(3) A Kormány gondoskodik róla, hogy a hazai költségvetési és európai uniós források a klímavédelemmel és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással ellentétes célokra nem használhatók fel.”

6. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

A törvénymódosító javaslat megalkotásának fő célkitűzése az, hogy felhívja a figyelmet és radikálisabb lépéseket szorgalmazzon az éghajlatváltozás megfékezése és a várható kedvezőtlen hatásokhoz való alkalmazkodás sürgető feladatai tekintetében, különösen a Kormány ezirányú nemzetközi egyezményekben vállalt feladataira, európai uniós tagállamként vállalt kötelezettségeinkre és alapvető nemzeti érdekeinkre. A tudományos előrejelzések alapján 10 éve maradt az emberiségnek, hogy elkerülje a klímaváltozás végzetes forgatókönyveit. Magyarország jelenlegi célkitűzései ugyanakkor nem felelnek meg a legfeljebb 1,5°C-os felmelegedési pályának. Az Európai Unió növelni készül a kibocsátáscsökkentési vállalásait és ebből Magyarország sem maradhat ki. A klímavédelmi intézkedések egyben modernizálnák is a gazdaságunkat több tízezer új munkahelyet teremtve.

A módosítás további indoka a klímavész helyzet kihirdetése, melyet megtett már az Európai Unió, sok más tagállam és magyar település is. A klímavész helyzet kihirdetése felhívja a figyelmet erre a problémára és egyértelművé teszi, hogy minden kormányzati intézkedésnek összhangban kell lennie a klímavédelmi célokkal.

Részletes indokolás

1. §

A törvényjavaslat bevezető részében szükséges kiemelni a globális kontextust.

2. §

A törvényjavaslat kihirdeti a klímavész helyzetet, amely az éghajlatváltozás megfékezése és az alkalmazkodás elősegítése érdekében meghozott társadalmi, gazdasági és környezeti paradigmaváltást jelent. A klímavész helyzet kihirdetése felhívja a figyelmet erre a problémára és egyértelművé teszi, hogy minden kormányzati intézkedésnek összhangban kell lennie a klímavédelmi célokkal. Lényeges a változó környezeti feltételekhez való alkalmazkodás is az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védekezés során. A Kormány feladatává teszi, hogy az átfogó klímapolitikát integrálja a szakpolitikákba, alakítsa ki a szükséges intézményrendszert, az ágazatok és a különböző szervezetek közötti együttműködést, a klímavédelmi és klímaalkalmazkodási csomag megvalósítása során.

3. §

A nemzeti klímapolitikánknak az atomenergia helyett az energiafogyasztás csökkentésére, a megújuló energiaforrásokra, az alkalmazkodásra és a szemléletformálásra kell épülnie. Az atomenergia nem teljesíti a Nemzeti Energia- és Klímatervben is megfogalmazott alapelveket (fenntarthatóság, ellátásbiztonság, versenyképesség).

4. §

Magyarország globális kibocsátásban betöltött aránya ugyan kicsi, mégis fontos szerepe van hazánknak az Európai Unió klímapolitikájának alakításában, ezen keresztül pedig a globális klímátárgyalások segítségével. Az Európai Unió vezető pozíciója kulcskérdés a klímaváltozás elleni küzdelemben, csak így ösztönözhető a többi nagy kibocsátó állam a szigorúbb vállalásokra. Magyarországnak tehát nem blokkolni, hanem segíteni kell az EU-s ambiciózus célkitűzéseket. A jelenlegi célszámainkkal azonban nem teljesíthetők a Párizsi Megállapodásban vállalt célok, a legfeljebb 1,5°C-os felmelegedési pálya, ezért szigorítás szükséges. A legfrissebb tudományos jelentések szerint a 40%-os kibocsátáscsökkentéssel 3-4°C-os felmelegedés várható, a 65%-kal viszont 66%-os eséllyel 1,5 °C alatt tudunk maradni. Hasonló okból szükséges érdemi energiafogyasztás-csökkentési és megújuló energia célszámot kitűzni, valamint 10 évvel előrehozni a klímasemlegesség dátumát.

5. §

A technológiai központú megoldások helyett a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szükséges hangsúlyozni. A zöldfelületek megóvása érdekében a törvényjavaslat felhívja a Kormányt a zöldfelületi moratórium programjának kidolgozására annak érdekében, hogy hazánk zöldfelületi állománya ne csökkenjen, ne tűnjön el.

6. §

A § hatálybaléptető rendelkezést tartalmaz.